

Kultura

[Etnografia](#)

[Sztuka ludowa i rękodzieło](#)

[Wykaz zespołów artystycznych](#)

[Legends i podania](#)

[Kalendarz imprez kulturalnych](#)

[Instytucje kultury](#)

[Szlak Architektury drewnianej](#)

Kultura

Powiat limanowski posiada bogate walory kulturowe. Pod względem etnograficznym ludność powiatu stanowi dwie odrębne grupy: Górali i Lachów. Wynika z tego fantastyczna mieszanka folkloru, tradycji, ubiorów, stylów życia. Na terenie powiatu działają liczne ludowe zespoły folklorystyczne, z których należy wymienić: „Limanowian”, „Spod Kicek”, „Pisarzowian”, „Szczyrzycan”, „Małych Męcinian”, „Słopniczan”, „Małych Słopniczan”, „Zbyrcoka”, „Jurkowan”, „Gorców”, „Kasinian-Zagórzan”, „Dolinę Mszanki” i innych. Nie wolno także zapominać o licznych zabytkach architektonicznych, dworach i parkach podworskich, starej zabudowie drewnianej wielu wsi, licznych kapliczkach, krzyżach przydrożnych i cmentarzach wojennych.

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca "LIMANOWIANIE"

fot. Urząd Gminy Limanowa

Regionalny Zespół Pieśni i Tańca „Limanowianie” założony został w 1969 r. Nazwa zespołu ściśle wiąże się z nazwą miasta i regionu. Zespół od 1992 r. ma swą siedzibę w Limanowskim Domu Kultury. „Limanowianie” aktywnie kultywują tradycje i wartości kulturowe regionu zarówno w kraju, jak i poza jego granicami. Zespół występował wielokrotnie za granicą. Odwiedził m.in. takie kraje jak: Hiszpania, Włochy, Francja, Kuwejt czy Chiny. Jest laureatem wielu konkursów ogólnopolskich i międzynarodowych. Repertuar stanowią pieśni, obrzędy i zwyczaje, takie jak: „ograbeł”, „śmiguśne słomioki”, „obigrowska”, „podłaźniki” czy „jasełka”. „Limanowianie” grają żywiołową i dynamiczną muzykę w metrum 2/4. Zespół prowadzi również zajęcia z edukacji regionalnej dla dzieci i młodzieży z terenów Limanowszczyzny. Od 2011 r. na wniosek Dyrektora Limanowskiego Domu Kultury i członków Zespołu, „Limanowianie” noszą imię założyciela, Ludwika Mordarskiego.

O Zespole Regionalnym „Limanowianie” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/limanowianie-maja-45-lat/>

<http://limanowa.naszemiasto.pl/arttykul/ludwik-mordarski-patronem-zespołu-limanowianie,1040113,art,t,id,tm.html>

<http://limanowa.naszemiasto.pl/arttykul/limanowa-zalozyciel-limanowian-ma-80-lat-zespol-40,70773,art,t,id,tm.html>

fot. Urząd Gminy Limanowa

Zespół Regionalny „Spod Kicek” z Mordarki został założony w 1990 roku przez Józefa Tokarczyka. W repertuarze Zespołu Regionalnego „Spod Kicek” znajdują się pieśni i tańce z regionu zamieszkiwanego przez Lachów Sądeckich. Zespół „Spod Kicek” jest m.in. kilkukrotnym zwycięzcą „Limanowskiej Słazy” oraz zdobywcą „Złotej Ciupagi” na XXVIII Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziem Górskich w Zakopanem w 1996 r. Grupa koncertuje w Polsce, jak i poza granicami kraju. Swoje zdolności wokalne-teatralne zaprezentowała m.in. we Francji, Włoszech, Turcji czy w Watykanie dla Papieża Jana Pawła II. W skład zespołu wchodzi ponad 30 osób, które od przeszło 25 lat pielęgnują lokalne zwyczaje i tradycje.

O Zespole Regionalnym „Spod Kicek” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/jubileusz-25-lecia-zespołu-spod-kicek/>

<http://bip.malopolska.pl/splimanowa/Article/get/id,257280.pdf>

<http://limanowa.naszemiasto.pl/artykul/zespol-spod-kicek-ma-juz-20-lat,763790,art.t.id,tm.html>

<http://limanowa.naszemiasto.pl/artykul/mordarka-muzykanci-spod-kicek-wracaja-z-nagroda,393368,art.t.id,tm.html>

<http://www.gazetakrakowska.pl/artykul/249879,mordarka-muzykanci-spod-kicek-wracaja-z-nagroda,id.t.html>

<http://mlimanowa.pl/zespol-spod-kicek-laureatem-beskidzkiej-podkowiecki,a3627>

KONICA MINOLTA DIGITAL CAMERA

fot. Urząd Gminy Limanowa

Zespół Regionalny „Pisarzowianie” powstał w 1975 r. Jego założycielami byli Weronika i Stanisław Liberda. Repertuar „Pisarzowian stanowią widowiska inscenizujące lokalne zwyczaje i obrzędy. Zespół zdobył wiele nagród i wyróżnień w licznych przeglądach i festiwalach. Odbył również 3-tygodniowe tournee po Francji oraz Niemczech.

O Zespole Regionalnym „Pisarzowianie” pisano:

<http://www.dziennikpolski24.pl/artukul/2889866.od-wesela-sie-zaczelo.id.t.html>

fot. szczyrzycanie.pl

Zespół Regionalny „Szczyrzycanie” powstał przy Związku Szczyrzycan w 1926 r. Założycielami zespołu byli dr Władysław Gębik i ks. prałat Antoni Matejkiewicz. „Szczyrzycanie” koncertowali m.in. w Piwnicy Pod Baranami, Teatrze Rozmaitości, Teatrze Starym w Krakowie oraz wielokrotnie występowali w przeglądach folklorystycznych czy ogólnopolskich festiwalach. Uczestniczyli również w nagraniu płyty dedykowanej Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II pn. „Życzymy, Życzymy”. Zespół Regionalny „Szczyrzycanie” promuje folklor Lachów Szczyrzyckich w kraju, jak i poza jego granicami. Dotychczas nagrał 3 płyty z piosenkami o różnej tematyce oraz 2 z kołędami i pastorałkami.

O Zespole Regionalnym „Szczyrzycanie” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/jubileusz-90-lecia-stowarzyszenia-zwiazku-szczyrzycan-i-zespołu-regionalnego-szczyrzycanie/>

<https://powiat.limanowski.pl/zespół-szczyrzycanie-na-dożynkach-w-powiecie-polkowickim/>

http://malopolskaonline.pl/aktualnosci,Zespół_Regionalny_Szczyrzycanie_został_tegorocznym_laureatem_nagrody_Wojewodztwa_Malopolskiego_im_Władysława_Orkana-19246.html

Strona internetowa:

<http://szczyrzycanie.pl>

fot. ZS nr 1 w Męcinie

Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Męcianie” powstał w 1998 r. W swoim repertuarze prezentuje tańce, muzykę, stroje folkloru Lachów Sądeckich. „Mali Męcianie” uczestniczą w wydarzeniach kulturalnych wsi, gminy i powiatu. Zespół wielokrotnie koncertował poza granicami kraju. W grudniu 2005 r. na zaproszenie Polonii Francuskiej zaprezentował się na Lazurowym Wybrzeżu we Francji. Ważnym wydarzeniem z życia „Małych Męcian” było spotkanie z Ojcem Świętym Janem Pawłem II w 2002 r. Zespół może pochwalić się nagraniem w 2005 r. płytą pt. „Zagraj mi muzycko”.

O Zespole Regionalnym „Mali Męcianie” pisano:

<http://limanowa.in/urzedu%3Bmali-mecinianie-jednym-z-najlepszych-szkolnych-zespolow-regionalnych,2923.html>

<http://limanowa.in/urzedu/uml%3Bmali-mecinianie-u-grobu-ojca-swietego,4060.html>

fol. Starostwo Powiatowe w Limanowej

Zespół Regionalny „Słopniczanie” powstał z inicjatywy Marii Kaim przy współpracy Marii Król i Mariana Wójtowicza w 1978 r. Zespół prezentuje folklor Górali Białych, od Łącka do Kamienicy. Repertuar „Słopniczan” stanowi odzwierciedlenie zwyczajów i obrzędów takich jak: Wesele Słopnickie, Omłócek, Baciarka, Śmigus oraz zwyczajów związanych z Bożym Narodzeniem. „Słopniczanie” odnoszą sukcesy na wielu przeglądach i festiwalach w kraju i za granicą. Zespół współpracuje również z zespołami partnerskimi z Francji i Wielkiej Brytanii.

O Zespole Regionalnym „Słopniczanie” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/jubileusz-35-lecia-zespołu-regionalnego-słopniczanie/>

<http://archiwum.sadeczanin.info/rozmaitosci,9/zespół-regionalny-słopniczanie-obchodzi-jubileusz,56576#.WEVLVrLhAdU>

fol. Urząd Gminy Słopnice

Dziecięcy Zespół Regionalny „Mali Słopniczanie” powstał w 1999 r. z inicjatywy dyrekcji Szkoły Podstawowej nr 1 w Słopnicach. Program artystycznych „Małych Słopniczan” ściśle wiąże się z folklorem Łachów Limanowskich i Górali Białych z rejonu Kamienicy. Zespół posiada własną kapelę dziecięcą. „Mali Słopniczanie” koncertują na szczeblu lokalnym i ogólnopolskim, jak również za granicą. Ogromnym przeżyciem, zarazem sukcesem zespołu było spotkanie na prywatnej audyencji z Ojcem Świętym Janem Pawłem II w Watykanie w 2003 roku.

O Zespole Regionalnym „Mali Słopniczanie” pisano:

<http://limanowa.in/wydarzenia/porta1-szkolny,30661.html>

fot. Urząd Gminy Słopnice

Zespół Regionalny „Zbyrcok” powstał w 2013 r. z inicjatywy lokalnej młodzieży, działa pod patronatem Stowarzyszenia Związku Podhalan oddziału Górali Białych w Słopnicach. Nazwa zespołu „Zbyrcok” wywodzi się od określenia metalowego dzwonka wieszanego na szyi owcy. Zespół tworzy kapela lachowska, stroje i repertuar zaś to tradycja Górali Białych. „Zbyrcok” nagrodzony został „Brazową Ciupagą” na 48. Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w 2016 r.

O Zespole Regionalnym „Zbyrcok” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/brazowa-ciupaga-na-festiwalu-ziem-gorskich/>

<http://www.ziemialimanowska.pl/pl/860/12906/kolejny-sukces-zespołu-zbyrcok-ze-slopnice.html>

<http://limanowa.in/wydarzenia%3Btancyli-na-ulicach-lwowa,13766.html>

fot. Zespół Regionalny „Jurkowanie”

Zespół Regionalny „Jurkowanie” powstał w Jurkowie z inicjatywy członkiń Koła Gospodyń Wiejskich w 1966 r. Podstawy repertuaru „Jurkowan” tworzą rodzimy folklor oraz zwyczaje i obrzędy z regionu zagórzańskiego. Zespół bierze aktywny udział w licznych przeglądach i festiwalach na szczeblach wojewódzkim i ogólnopolskim. W 2016 roku „Jurkowanie” świętowało 50-lecie swojego istnienia.

O Zespole Regionalnym „Jurkowanie” pisano:

<http://bip.malopolska.pl/splimanowa/Article/get/id,258343.html>

http://www.beskidy.gminadobra.pl/index.html?id=76383&location=f&msg=1&lang_id=pl

<http://www.parafiajurkowmbnp.ns48.pl/?jubileusz-zespołu-jurkowanie%2C33>

fot. ziemialimanowska.pl

Zespół Regionalny „Gorce” powstał w 1952 r. Obecnie działa pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury w Kamienicy. Zespół reprezentuje folklor góralski, w repertuarze dominują takie tańce grupowe jak: polka z przyśpiewkami, polka goniona, polka drobna, sztajerek na jednym fozście czy walc kamienicki. Zespół Regionalny „Gorce” uczestniczy w różnych konkursach i przeglądach w wielu miastach Polski oraz za granicą. W 1999 r. zdobył nagrodę im. prof. Romana Reinfusa „Żelaznego Koguta” i Parzenicę Góralską na Międzynarodowym Festiwalu Ziemi Górskich w Zakopanem. „Gorce” uczestniczyli również w nagraniach płyty „Życzymy, życzymy” dedykowanej Ojcu Świętemu Janowi Pawłowi II.

O Zespole Regionalnym „Gorce” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/jubileusz-60-lecia-zespołu-regionalnego-gorce/>

<http://www.ziemialimanowska.pl/pl/860/10312/zespol-regionalny-%E2%80%99Egorce%E2%80%9D-na-miedzynarodowym-festiwalu.html>

<http://limanowa.naszemiasto.pl/artukul/kamienica-60-lecie-zespołu-regionalnego-gorce-zdjecia.1638531.galop,t.id.tm.html>

fot. Urząd Gmina Mszana Dolna

Historia **Zespołu Regionalnego „Kasinianie-Zagórzanie”** rozpoczęła się w 1970 r. przy Klubie Rolnika w Kasinie Wielkiej. Początkowo zespół funkcjonował jako dwie odrębne grupy. W Mszanie Dolnej działalność prowadzili „Kasinianie”, zaś w Zakopanem „Zagórzanie”. Zespoły zdobywały wiele prestiżowych nagród i wyróżnień, m.in. Złotą i Srebrną Ciupagę na Międzynarodowym Festiwalu Folkloru Ziemi Górskich w Zakopanem czy Złote Spinki na Przeglądzie Grup Kolędniczych w Bukowinie Tatrzańskiej. Uczestniczyły również w festiwalach zagranicznych. Koncertowali we Francji, Rosji, Czechosłowacji, RFN czy na Węgrzech. W 1993 r. „Kasinianie” i „Zagórzanie” połączyli swoje siły. Od tamtej pory funkcjonują pod nazwą „Kasinianie-Zagórzanie”. Zespół nagrał płytę pn. „Zagroj mi muzycko”.

O Zespole Regionalnym „Kasinianie-Zagórzanie” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/pierwsze-miejsce-dla-kapeli-z-kasiny-wielkiej/>

http://www.gorce24.pl/informacje/2966/KasinianieZagorzanie_wrocili_z_nagrodami_z_50_Tygodnia_Kultury_Beskidzkiej_zdjecia

<http://tv28.pl/6108-%E2%80%99Kasinianie-zagorzaniequot-nagrodzeni-w-nowej-rudzie>

<http://krakow.gosc.pl/doc/2611258.Muzyczna-mlodosc-Kasiny-Wielkiej>

fot. gorce24.pl

Zespół Regionalny „Dolina Mszanki” powstał przy Gimnazjum nr 4 im. ks. prof. Józefa Tischnera w Mszanie Górnej w 2006 r. Od maja 2008 r. zespół działa jako stowarzyszenie. „Dolina Mszanki” bierze aktywny udział w wielu wydarzeniach kulturalnych na terenie całego kraju, jak i za granicą. Na chwilę obecną zespół liczy 80 członków trenujących w trzech grupach: początkującej, średniej i zaawansowanej. 12 listopada 2016 r. zespół świętował 10-lecie istnienia.

O Zespole Regionalnym „Dolina Mszanki” pisano:

<https://powiat.limanowski.pl/zagorzanski-zespol-folklorystyczny-dolina-mszanki-obchodzi-piata-rocznice-powstania/>

<http://www.kli24.pl/2014/10/dolina-mszanki-w-osadzie-burego-misia/>

<http://limanowa.in/wydarzenia%3Bdolina-mszanki-na-kaszubach,15097.html>

Strona internetowa:

<http://www.dolinamszanki.pl>